

Kodex profesionálního chování aktuára

- Kamil Žák
- Aktuárská pracovní skupina
- 15. února 2021

Pracovní skupina „Kodex“

- Dana Bohatová Chládková
- Jan Kořistka
- Martin Pleška
- Radek Řezanka
- Vladimíra Unzeitigová
- Kamil Žák

Části Kodexu

- Obecné
  - Účel, Užití
- Definice
- Zásady
- Upřesnění zásad
- Účinnost a přechodná ustanovení

Účel kodexu

- Poskytuje vodítko k chování, které se očekává od aktuára při výkonu profesionálních služeb s cílem poskytnout zamýšleným uživatelům důvěru v to, že tyto služby jsou prováděny profesionálně a s náležitou péčí.
- Poskytuje vodítko k očekávanému chování aktuárů v širším kontextu.

Užití

- Od všech aktuárů se očekává, že budou při výkonu své práce a v dalších případech, kdy lze důvodně očekávat, že budou mít dopad na aktuárskou profesi, dodržovat zásadu morálka.

Profesionální služby

- Ode všech aktuárů se očekává, že budou dodržovat zásady odborná způsobilost a péče, soulad, nestrannost, komunikace vztahující se k profesionálním službám, které vykonávají (bez ohledu, zda úplatně či bez úplaty).

Ostatní práce

- Co se týče jiné práce než profesionálních služeb, kterou aktuáři vykonávají (pakliže taková existuje, a to ať už bezúplatně, nebo za úplatu), by aktuáři vždy měli použít odborný úsudek, zda vůbec, a případně do jaké míry, je na místě dodržovat ducha zásad odborná způsobilost a péče, soulad, nestrannost, komunikace a brát přitom v úvahu rozumná očekávání zamýšleného uživatele(ů) této práce, povahu práce či jakýkoli Kodex nebo standard, který se může k dané práci vztahovat, případně jakékoli další relevantní faktory.

Pomocné role

- Aktuár může vystupovat v pomocné roli, zatímco jiná osoba nese konečnou zodpovědnost za vykonávanou práci. Aby bylo zamezeno pochybnostem, u aktuárů v pomocných rolích se očekává, že budou postupovat v souladu s Kodexem, nicméně je rozumné očekávat, že jakékoli posuzování jejich chování s odkazem na Kodex bude zohledňovat faktory, jako je jejich míra odpovědnosti a rozsah zkušeností ve vztahu k předmětné záležitosti.

Dodržování ducha Kodexu

- Od aktuárů se očekává, že budou dodržovat ducha i literu Kodexu s tím, že Kodex není zcela vyčerpávajícím popisem chování, které je třeba přijmout za vlastní či kterého je třeba se vyvarovat, a nebudou jej vykládat pouze doslovně.
- Žádné ustanovení tohoto kodexu nemá za cíl vyžadovat, aby aktuár jednal v rozporu s legislativními nebo regulatorními požadavky. Pokud existuje rozpor mezi tímto kodexem a legislativními a/nebo regulatorními požadavky, mají přednost legislativní a/nebo regulatorní požadavky.

Zásady

- Morálka
- Odborná způsobilost a péče
- Soulad
- Nestrannost
- Komunikace

Zásada A. Morálka (I)

- Aktuár jedná čestně a dodržuje etické a morální zásady.
  - Aktuár musí vykonávat svou práci poctivě, čestně, s dovedností a péčí (vždy v souladu s příslušnými legislativními, regulatorními a profesními požadavky) a plnit své profesní závazky vůči zadavateli.
  - Aktuár by neměl jednat způsobem, který pravděpodobně poškodí dobrou pověst aktuárské profese, ať už při výkonu práce, nebo v jiných souvislostech, kdy lze důvodně očekávat, že budou mít dopad na aktuárskou profesi.

Zásada A. Morálka (II)

- Aktuár nesmí poskytovat informace nebo být vědomě spojován s poskytováním informací, ani se zapojovat do reklamy nebo získávání obchodních nabídek, o nichž ví nebo by měl vědět, že jsou podstatně nepravdivé nebo zavádějící, že obsahují prohlášení nebo informace podané z nedbalosti nebo že opomíjejí nebo zamlčují informace, které mají být uvedeny, a v důsledku toho jsou podstatně zavádějící. Pokud se aktuár dozví, že byl s takovými informacemi spojován, měl by podniknout kroky k tomu, aby se od těchto informací distancoval. Toto ustanovení nebrání aktuárovi ve výkonu práce na základě:
  - předpokladů nebo metodiky předepsané zadavatelem nebo jinou osobou za předpokladu, že pokud aktuár nepodporuje tyto předpoklady nebo metodiku, sdělí tuto skutečnost zamýšlenému uživateli; nebo
  - předpokladů nebo metodiky předepsaných legislativními, regulatorními nebo profesními požadavky.

Zásada A. Morálka (III)

- Aktuár by měl projevovat respekt a spolupracovat s ostatními osobami, které poskytují služby zadavateli.
- Aktuár musí respektovat důvěrnost obdržených důvěrných informací, pokud to není v konfliktu s legislativními, regulatorními nebo profesními oznamovacími povinnostmi.
- Je-li aktuár požádán, aby vykonal práci, kterou dříve vykonala jiná osoba, zváží, zda není vhodná konzultace s předchozím poskytovatelem, aby zjistil, zda neexistuje nějaký profesionální důvod, proč by na sebe tuto novou odpovědnost neměl brát.

Zásada B. Odborná způsobilost a péče (I)

- Aktuár vykonává profesionální služby s odbornou způsobilostí a péčí.
  - Aktuár by měl vykonávat profesionální služby pečlivě, důkladně a včas.
  - Aktuár smí vykonávat konkrétní profesionální služby pouze tehdy, pokud:
    - je k tomu způsobilý a má odpovídající zkušenosti nebo
    - jedná na základě rady osoby, která má odpovídající úroveň příslušných znalostí a dovedností, a zadavatel si je toho vědom nebo
    - jedná pod přímým dohledem jiné osoby, která za práci přebírá profesionální odpovědnost.

Zásada B. Odborná způsobilost a péče (II)

- Před komunikací výsledků provedených profesionálních služeb by se měl aktuár ujistit, že podle jeho nejlepšího vědomí a přesvědčení výsledky neobsahují podstatné chyby.
- Před zahájením poskytování profesionálních služeb by se měl aktuár dohodnout se zadavatelem na povaze a rozsahu aktuárovy odpovědnosti.

Zásada C. Soulad (I)

- Aktuár jedná v souladu se všemi relevantními legislativními, regulatorními a profesními požadavky.
  - Aktuár musí jednat způsobem, který naplňuje odpovědnost aktuárské profese vůči veřejnosti tím, že dodržuje platné odborné a profesní standardy. Aktuár musí brát v úvahu všechny příslušné kodexy, řídicí dokumenty, odborné zásady, odborná doporučení a podobné dokumenty formálně vydané nebo schválené aktuárskou asociací(asociacemi), jejíž(jejichž) je aktuár členem, s ohledem na jejich rozsah a status (například závazné, doporučené postupy atd.).

Zásada C. Soulad (II)

- Aktuár podléhá disciplinárnímu řízení stanovenému v pravidlech aktuárské asociace (asociací), jejíž (jejichž) je členem, a má právo na odvolání v rámci tohoto disciplinárního řízení s tím, že musí přijmout jakýkoli výsledek nebo rozhodnutí v rámci tohoto řízení.

Zásada D. Nestrannost (I)

- Aktuár nepřipustí, aby jeho odborný úsudek byl ovlivněn předpojatostí, střetem zájmů či nepatřičnými zájmy jiných.
  - Aktuár nesmí poskytovat profesionální služby, které jsou spojeny se skutečným nebo potenciálním střetem zájmů nebo s podjatostí nebo domnělou podjatostí aktuára s výjimkou případu, kdy není narušena jeho schopnost jednat nestranně a zadavateli byl plně sdělen skutečný nebo potenciální střet zájmů nebo podjatost.

Zásada D. Nestrannost (II)

- Aktuár by měl zadavateli písemně a včas sdělit všechny zdroje příjmů související s jakoukoli zakázkou prováděnou pro zadavatele (s výjimkou případů, kdy je zadavatelem aktuárův zaměstnavatel, kde není uplatňován požadavek na sdělení příjmu vypláceného zaměstnavatelem).
- An actuary should disclose to the principal, in writing and in a timely manner, all sources of income related to any assignment carried out for the principal (except that, where the principal is the actuary's employer, there is no requirement to disclose remuneration paid by the employer).

Zásada E. Komunikace (I)

- Aktuár komunikuje vhodným způsobem a splňuje všechny příslušné standardy pro reporting.
  - Aktuár komunikuje výsledky profesionálních služeb včas a stylem a formou, které jsou přiměřené konkrétním okolnostem, s ohledem na potřebu sdělit důsledky všech analýz a rad obsažených ve sdělení způsobem, který je srozumitelný zamýšlenému uživateli(uživatelům).

Zásada E. Komunikace (II)

- Aktuár by měl při sdělování výsledků profesionálních služeb, pokud to aktuár nepovažuje za nepřiměřené (v takovém případě odchýlení se od těchto požadavků nezakládá požadavek na zveřejnění podle odstavce 1.2.2(b)):
  - uvést, že autorem sdělení je aktuár;
  - uvést, že aktuár přebírá odpovědnost za výsledky, kromě uvedených výhrad (pokud je to relevantní);
  - uvést, jakou roli aktuár zastává;
  - identifikovat zamýšleného uživatele všech analýz a rad obsažených ve sdělení;
  - uvést rozsah a účel práce; a
  - uvést, v jakém rozsahu a jakým způsobem lze získat od aktuára nebo jiné strany doplňující informace a vysvětlení.

Odstavec 1.2.2

- Pro účely tohoto Kodexu jsou definovány tyto pojmy:
  - (a) „musí“ (v originále „must“) znamená, že uvedené postupy jsou povinné a jejich opomenutí představuje odchýlení se od tohoto Kodexu a
  - (b) „měl by“ (v originále „should“) znamená, že za normálních okolností se od aktuára očekává, že se bude řídit uvedeným postupem. Nicméně ve všech ostatních případech, pokud by realizace postupu měla za následek nepatřičný výsledek, či by mohla potenciálně zmýlit zamýšlené uživatele profesionálních služeb, by se měl aktuár od pokynů odchýlit, tento fakt zveřejnit a uvést důvody.

Děkuji Vám za pozornost.

Kamil Žák

kamil.zak@cpp.cz

Česká společnost aktuárů

www.actuaria.cz